
Obsah

Úvod	7
Část první	
Logika typologizačního procesu. Komplexní využití matematických metod při jeho realizaci	
Kapitola první	
Vztah pojmů typologie a klasifikace	13
1. Vymezení pojmů typologie a klasifikace	13
2. Etapy konstrukce typologie jako způsob poznání sociálních jevů	18
3. Různé přístupy k pojetí typu objektů	29
Kapitola druhá	
Etapy řešení typologických úloh. Komplexní použití matematických metod	38
1. Metody klasifikace. Základní faktory vymezující soulad formální klasifikace objektů s jejich obsahovou typologií	38
2. Klasifikace objektů při chápání jednotypovosti jako existence určité zákonitosti	49
3. Volba znakového prostoru. Cíle a způsoby interpretace tříd při vytváření typologie	57
4. Komplexní využití matematických metod při řešení sociologických úloh	64
Část druhá	
Komplexní využití matematických metod při formování znakového prostoru v sociologických typologických úlohách	
Kapitola třetí	
Formování znakového prostoru na základě studia vzájemné souvislosti znaků	69

1. Problém vytvoření prostoru znaků podle jejich vzájemných souvislostí	69
2. Různé přístupy ke zkoumání vazeb mezi znaky	75
3. Strategie použití loglineární analýzy při vytváření znakového prostoru pro typologii objektů	82

Kapitola čtvrtá

Agregace výchozích dat. Nalezení latentních proměnných	86
1. Využití entropie pro ohodnocení kvality rozkladu analytických indexů	86
2. Faktorová analýza kvalitativních znaků	95
3. Vytvoření typologie na základě současného použití analýzy hlavních komponent a shlukové analýzy	105
4. Základní pojmy analýzy latentních struktur. Její použití pro typologii	117

Kapitola pátá

Konstrukce znakového prostoru za pomoci mnohorozměrného škálování	132
1. Úlohy mnohorozměrného škálování	132
2. Základní myšlenky a modely mnohorozměrného škálování	137
3. Vytváření znakového prostoru pomocí metod mnohorozměrného škálování	147
4. Specifika použití individuálního mnohorozměrného škálování	153

Část třetí

Výběr klasifikačního algoritmu při řešení sociologických typologických úloh

Kapitola šestá

Závislost volby klasifikačního algoritmu na hypotézách o charakteru rozložení objektů ve znakovém prostoru	169
1. Role hypotéz o charakteru rozložení objektů při volbě klasifikačního kritéria	169
2. Popis algoritmů založených na různých hypotézách o charakteru rozložení objektů	174
3. Porovnání práce algoritmů	183
4. Komplexní využití různých klasifikačních algoritmů při řešení sociologických typologických úloh	204

Kapitola sedmá

Volba funkce vzdálenosti

1. Definice funkce vzdálenosti. Formální vyjádření její konkretizace podle typu použitých škál	211
2. Souvislost funkce vzdálenosti a typu použitých škál jako nutná podmínka souladu výsledků klasifikace s obsahovou typologií	222
3. Podmíněnost volby funkce vzdálenosti obsahovým chápáním typu objektů	235

Část čtvrtá

Komplexní využití matematických metod při interpretování klasifikace

Kapitola osmá

Hledání determinujících kombinací znaků

1. Význam a druhy metod hledání determinujících kombinací a charakteristik	249
2. Metoda následných rozkladů	255
3. Použití metody následných rozkladů v analýze dat	264

Kapitola devátá

Typologie za pomoci studia zákonitostí, které charakterizují objekty zařazené do stejné třídy

1. Popis výsledků klasifikace prostřednictvím souboru logických zákonitostí	271
2. Statistické metody při vytváření typologie	278
3. Nominální regresní analýza pro řešení typologických úloh	301
4. Zkoumání vazby klasifikačních a výchozích znaků	312

Příloha

1. Matematický model loglineární analýzy	318
2. Použití modifikovaného Raschova modelu	332
3. Jeden z přístupů k oslabení vztahu trojúhelníkové nerovnosti pro funkce vzdálenosti	339